

Un document històric

Max Cahner

Ara fa vint-i-cinc anys que una nova generació d'intel·lectuals i polítics profundament preocupada per la identitat nacional s'obria pas en el si de la societat valenciana. El nucli aglutinador fou un grup d'estudiants universitaris, però la seva influència no es limità al vell edifici de la universitat, sinó que a poc a poc s'anà estenent per tot el país, des dels barris menestrals de la ciutat, on s'havia mantingut encara la flama del vell valencianisme d'esquerres dels anys de la República, fins als pobles més allunyats del Maestrat o de les Valls del Vinalopó. Tres catedràtics de prestigi, el barceloní Miquel Tarradell, el mallorquí Miquel Dolç i l'empordanès Joan Reglà, els feren conèixer les arrels comunes amb les altres terres de llengua catalana. Joan Fuster esdevingué ben aviat el *maître à penser* de tots ells. Gràcies a aquesta conjunció d'un intel·lectual excepcional, que per primera vegada en molts segles feia una anàlisi lúcida del seu país, i d'unes dotzenes de joves, estudiants i no estudiants, que es proposaven la tasca no gens modesta d'aconseguir que el País Valencià tornés a participar activament en la vida cultural i política dels Països Catalans, ha estat possible que en el curt període d'un quart de segle la cultura pròpia, normal dels valencians, sigui de nou

una part de la cultura catalana, amb un protagonisme que havia perdut des de la fi del Renaixement. Si la societat barcelonina tornà a assumir com a pròpia i específica la cultura catalana amb la generació dels Verdaguer, Guimerà i Oller, i la mallorquina ho féu en certa manera amb la de Costa i Llobera i Alcover, al País Valencià això s'haurà aconseguit amb la dels Climent, Aracil, Mira, Cucó, Mestre, Ardit, Pérez Casado, García Bonafé,...

Aquesta generació que es féu conèixer durant el curs 1959-1960 causà un gran impacte, i no solament a València. Un dels darrers textos que escriví abans de morir Jaume Vicens i Vives, l'article «Presència valenciana» publicat a *Serra d'Or* el maig de 1960, n'és un preciós testimonni. Però el que és ben significatiu és que ben aviat els mateixos protagonistes d'aquell moviment de regeneració nacional fossin conscients del paper històric que els tocava de jugar. Fa ben poc he redescobert l'original manuscrit d'una mena de carta oberta als joves valencians titulada *L'hora d'una nova joventut* signada a València per «Un jove» el febrer de 1961. Per la lletra he pogut identificar-ne l'autor, un dels més brillants d'aquell grup d'estudiants universitaris, Joan Francesc Mira. Heus-ne ací les frases més significatives:

«...I ara està sorgint una nova generació d'hòmens autèntics, amb un camí i una preocupació: amb un ideal.

València, el poble valencià, estava, i està encara, adormit en un dormir de segles. Des del segle XVI, des dels temps dels Reis Catòlics, els valencians vivim en la inconsciència més vergonyosa de la nostra personalitat... Ens han volgut fer oblidar que som valencians, fills i germans de catalans, que tenim una personalitat, una cultura i uns drets que cap persona, cap país foraster, no ens pot negar... Ara, quan valencians i catalans podríem ser un poble entre els més civilitzats, cultes i progressius d'Europa, ens trobem en la trista situació econòmica i cultural que qualsevol amb els ulls oberts pot observar.

Però València no ha mort. I una nova generació de valencians, dignes del nostre passat gloriós, sabrà trencar la indolència actual del nostre poble, sabrà superar els obstacles d'un estat d'opressió absorbent i castellanista, sabrà trobar per a la nostra Pàtria un nou camí de progrés, de dignitat i de llibertat dins de la col·laboració entre tots els pobles hispànics i entre tots els pobles europeus...

Nosaltres els joves tenim la iniciativa. El futur és nostre... Ara és l'hora de la teua resposta i de la teua responsabilitat...»

ARA EN VÍDEO PA D'ÀNGEL

UNA PEL·LÍCULA DE FRANCESC BELLMUNT

VENDA DE CÒPIES EN VERSIÓ ORIGINAL

Al País Valencià: R. F. Films, S. A.

Castelló, 15. 46004 VALÈNCIA. Tel. 431 66 57

Catalunya: Nou Fins. Carrer del Rosselló, 166, 4 - 1. 08008 BARCELONA. Tel. (93) 323 32 70

Balears: Cinematogràfica. Isleta Cofradia, 8. 07003 CIUTAT DE MALLORCA. Tel. (971) 22 22 65

Una nena maliciosa que està
més bona que el pa.

EVA COBO · LLORENC SANTAMARIA · PATRICIA SOLEY · PIERRE OUDRY